

N:o 298.

Af Herr **Jöns Olsson**: Angående förändradt utgörande af arrendespanmålen från Lunds akademihemman.

Genom det sätt, hvarpå arrendevilkoren bestämmas för Lunds akademihemman, befinna sig arrendatorerne å dessa hemman numera i en betänkelig ställning.

De äldre arrendatorerne äro förbundne, enligt kontrakt, att antingen lösa arrendespanmålen efter öfverenskommelse, eller leverera spanmålen in natura i en af städerna Malmö eller Lund.

För de nyare arrendatorerne, eller de, som blifvit till arrendatorer antagne de två sista åren, har konsistorium bestämt, att arrendet skall utgöras i spanmål, hälften råg och hälften korn, hvilken spanmål skall för hvarje år lösas efter medelmarkegångspris med 50 öre förhöjning för hvarje tunna (gamla måttet), samt sednast den 31 December hvarje år inbetalas. Vare dock arrendatoren skyldig att uti ren, strid och afradsgild spanmål inom den 25 Februari följande året uti städerna Malmö, Lund eller Landskrona in natura aflemna den del af arrendet, som för året är till löntagare indelt, såvida derom af löntagare tillsäges före Thomedag och anvisning, som arrendatoren sjelf afhämtar, derefter till leverering lemnas sednast den 10 Februari.

Af det ofvananförda synes, att arrendatorerne hädanefter förpligtas att, om så önskas, forsla arrendebeloppet till staden Landskrona, och hvem vet, hvilken ort de slutligen, ifall de få framdeles utöfva denna sin myndighet, vilja bestämma, måhända Helsingborg, kanske ännu längre.

Hvad angår arrendets levererande vare sig antingen här eller der, så efter uttrycket för dess qualité "afradsgildt" är bestämdt, leder detta alltid till trassel mellan aflemnare och emottagare, hvarföre det vore nödigt och tid på att detta afskaffades, och arrendespanmålen löstes efter markegång eller medelmarkegångspris såsom för andra Kronans eller Statens utarrenderade egendomar.

Hvad åter beträffar den bestämmelsen, att den del af spanmålen, som löses efter medelmarkegång, årligen skall betalas sednast den 31 December, så anses detta

vara alltför tidigt, enär arrendatoren, för att kunna anskaffa erforderligt penningbelopp till arrendets inbetalande på utsatt tid, måste så forcera med urtröskningen, att mången gång nödig höstkörsel derföre åsidosättes; det vore derföre både billigt och i sin ordning, att arrendatoren fick tid på sig, äfven med lösens erläggande för arrendet, till samma tid, som är bestämd för spanmålens levererande in natura, eller till den 25 Februari påföljande år.

På ofvan anförda skäl tillåter jag mig derföre värdsamt föreslå, att Riksdagen ville för sin del besluta och hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes i Nåder förordna, att arrendespanmålen af Lunds akademihemman hädanefter skall lösas efter medelmarkegångspris och betalas den 25 Februari påföljande år.

Om remiss häraf till vederbörligt Utskott får jag värdsamt anhålla.

Stockholm den 27 Januari 1868.

Jöns Olsson
i Nordanå.

N:o 299.

Af Herr Jonas Andersson: Angående åtskilliga ändringar i skolväsendet inom Riket.

Om det icke kan förnekas, att en allmän, sann och praktisk bildning utgör första vilkoret för ett folks förmåga af utveckling och framåtgående, såväl i ekonomiskt, som politiskt och medborgerligt afseende, och jemväl bör kunna förutsättas ega ett välgörande inflytande på det religiösa och sedliga området, så måste äfven medgifvas, att våra, för bildningens befrämjande, inrättade läroanstalters väl ordnade skick bör utgöra ett af de viktigaste föremålen för Representationens omtanke.